

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060208

DOM
2019-03-20
Stockholm

Mål nr
M 8454-18

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Vänersborgs tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2018-08-20 i mål nr M 2939-18, se bilaga A

KLAGANDE

Fjällbacka Egendomsförvaltning AB, 556532-2707
Ingrid Bergmans torg 1
450 71 Fjällbacka

Ombud: Advokat K Ö

MOTPARTER

1. G B

2. E B

Ombud för 1 och 2: Advokat E N
452 30 Strömstad

3. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

SAKEN

Föreläggande att ansöka om tillstånd för vattenverksamhet för förlängning av brygga på fastigheterna X och Y i Tanums kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom upphäver Mark- och miljööverdomstolen länsstyrelsens föreläggande den 6 juli 2018 i ärende nr 535-3476-2018 och lämnar tillbaka ärendet till länsstyrelsen för fortsatt behandling.

Dok.Id 1469786

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Fjällbacka Egendomsförvaltning AB har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva länsstyrelsens föreläggande.

Länsstyrelsen, G B och **E B** har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Fjällbacka Egendomsförvaltning AB har till stöd för sin talan anfört sammanfattningsvis följande:

En förlängning av den befintliga bryggan skulle inte begränsa åtkomsten sjövägen till G Bs fastighet Z.

När det gäller buller från uteserveringar är kommunen tillsynsmyndighet. Vid klagomål informeras verksamhetsutövaren och om frivillig rättelse inte sker kan kommunen ställa krav på utredning och åtgärder. Det ifrågasätts om bullerstörningar av det aktuella slaget alls kan ge upphov till den typ av civilrättsliga tvister som kan hindra ett anmälningsförfarande. Även om den tänkta vattenverksamheten i detta fall skulle tillståndsprövas finns inget särskilt behov av mark- och miljödomstolens insatser såvitt gäller förväntade bullerstörningar i en följdverksamhet. Beslut om försiktighetsmått och liknande inskränkningar kan fattas av länsstyrelsen inom ramen för anmälningsförfarandet.

Oaktat hur det förhåller sig med risken för olägenheter för båttrafiken till och från Z och risken för bullerstörningar har G B inte framställt något yrkande eller krav med anknytning till dessa omständigheter. Hon har inte ens förmått precisera hur dessa tänkta olägenheter skulle kunna ge upphov till en sådan civilrättslig tvist som skulle nödvändiggöra ett tillståndsförfarande.

G B och **E B** har anfört i huvudsak följande:

De bor på fastigheten Z som är försedd med en mindre brygga. Även norr om fastigheten finns en mindre brygga. Bryggorna ligger mycket tätt men kan användas på ett ändamålsenligt sätt på grund av hur de är utformade.

Den i målet aktuella bryggan ligger i direkt anslutning till deras fastighetsgräns och om den skulle förlängas med 10 meter skulle framkomligheten till bryggan på deras fastighet kraftigt begränsas och tillgängligheten till fastighetens vattenområde försvåras.

Mark- och miljödomstolen har bedömt att den anmälda vattenverksamheten inte hindrar dem att fysiskt nyttja sitt vattenområde. Om det skulle vara fullbelagt på bryggan norr om fastigheten skulle emellertid tillgången till vattenområdet bli mycket begränsad och det skulle bli trångt och svårt att lägga till vid bryggan på Z.

På fastigheterna X och Y bedrivs restaurangverksamhet och inte sällan anordnas olika musikevenemang. Utökad verksamhet kommer även störningarna att öka. Det kan antas att störningar i form av buller kommer att bli mycket påtagliga.

Vid bedömningen av verksamhetens påverkan på enskilda intressen ska enligt 23 § andra stycket förordningen (1998:1388) om vattenverksamhet m.m., FVV, särskilt beaktas om det i ärendet finns ett yrkande om särskild tvångsrätt, ersättning eller inlösen. Bestämmelsens ordalydelse visar alltså att påverkan på enskilda intressen inte är begränsad till att gälla dessa situationer.

Länsstyrelsen har hänvisat till sitt beslut och därutöver anfört följande:

Den anmälda vattenverksamheten på fastigheterna X och Y kan begränsa framtida nyttjanden och tillgång till vattenområden för Z och

måste därmed prövas genom en tillståndsansökan till mark- och miljödomstolen enligt 11 kap. 9 § miljöbalken.

Den befintliga bryggan på X och Y är idag 24 x 10 meter. En för-längning om 14 x 10 meter skulle innebära att bryggans totala längd blev 20 meter. Förlängningen skulle därmed också innebära att bryggan, som ligger direkt i fastighetsgräns, blir 13 meter längre än bryggan på Z.

Om en spalje eller liknande kantskydd som finns på den befintliga bryggan även skulle uppföras på utökningen av bryggan skulle detta kunna påverka sikten för båttrafiken från bryggan på Z. Länsstyrelsen bedömer att den fysiska påverkan på Z är av betydelse även om förlängningen i sin helhet kommer att utföras på anmälares sida om fastighetsgränsen.

Vad beträffar eventuella störningar från följdverksamheter till vattenverksamheten överläter länsstyrelsen denna bedömning till Mark- och miljööverdomstolen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Uppförande eller ändring av en anläggning i vattenområde utgör vattenverksamhet och enligt huvudregeln krävs det tillstånd för sådan verksamhet (11 kap. 3 § och 9 § miljöbalken). I den mån det är särskilt föreskrivet är det dock tillräckligt att vattenverksamheten har anmälts innan den påbörjas (11 kap. 9 a § miljöbalken). En anläggning i ett annat vattenområde än vattendrag är anmälningspliktig vattenverksamhet om den bottenyta som verksamheten omfattar i vattenområdet uppgår till högst 3 000 kvadratmeter (19 § 3 FVV). Utgångspunkten är därmed att det för förlängningen av bryggan på X och Y endast krävs en anmälan.

Även för anmälningspliktig vattenverksamhet har tillsynsmyndigheten dock möjlighet att förelägga verksamhetsutövaren att ansöka om tillstånd om det behövs med hänsyn till verksamhetens påverkan på miljön eller enskilda intressen. Vid bedömningen av verksamhetens påverkan på enskilda intressen ska myndigheten särskilt beakta om det i ärendet finns ett yrkande om särskild tvångsrätt, ersättning eller inlösen (23 § FVV).

Vid införandet av reglerna om anmälningsplikt angavs i förarbetena att en förutsättning för att en verksamhet kan bli anmälningspliktig är att den inte har någon påverkan av betydelse på närliggande fastigheter och att denna påverkan inte är föremål för tvist. Vidare anfördes i förarbetena att om någon överenskommelse inte kan nås bör en tvist lösas av en miljödomstol och med civilrättsliga utgångspunkter eftersom sådana tvister inte kan avgöras i ett anmälningsärende (prop. 2004/05:129 s. 72). Vad som sägs om påverkan på enskilda intressen i 23 § FVV synes därmed främst ta sikte på sådana civilrättsliga frågor som tillsynsmyndigheten enligt paragrafens andra stycke särskilt ska beakta. Oenighet om en vattenverksamhet kan därmed inte i sig anses innebära att ett anmälningsförfarande är uteslutet (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 24 november 2016 i mål nr M 2444-16).

Vad avser frågan om eventuella begränsningar av nyttjanden och åtkomst till vattenområdet vid Z instämmer Mark- och miljööverdomstolen i mark- och miljödomstolens bedömning att vattenverksamheten inte kan anses hindra fysiskt nyttjande av vattenområdet på ett sätt som omöjliggör ett anmälningsförfarande.

Syftet med förlängningen av bryggan på X och Y är att utöka befintlig café- och restaurangverksamhet, vilket kan ge upphov till störningar i form av t.ex. buller för Z. Olägenheter som orsakas av buller från uteserveringar hanteras inom ramen för den lokala miljönämndens tillsynsverksamhet. Risken för störningar från verksamheten som planeras på bryggan är därmed inte av sådant slag att det gör att vattenverksamheten som själva förlängningen av bryggan utgör måste tillståndsprövas enligt 11 kap. miljöbalken.

Mark- och miljödomstolens dom ska alltså ändras och länsstyrelsens föreläggande upphävas. Ärendet ska lämnas tillbaka till länsstyrelsen för fortsatt behandling av Fjällbacka Egendomsförvaltning AB:s anmälan.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Fredrik Ludwigs och Ingrid Åhman, samt tekniska rådet Mikael Schultz och hovrättsrådet Christina Ericson, referent

Föredragande har varit Ote Dunér

VÄNERSBORGS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-08-20
meddelad i
Vänersborg

Mål nr M 2939-18

PARTER

Klagande

Fjällbacka Egendomsförvaltning AB
Ingrid Bergmans torg 1
450 71 Fjällbacka

Ombud: Advokat K Ö

Motpart

1. Länsstyrelsen i Västra Götalands län
403 40 Göteborg

2. G B

Ombud: jur kand E N

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Västra Götalands läns beslut 2018-07-06 i ärende nr 535-3476-2018, se bilaga 1

SAKEN

Överklagande av Länsstyrelsens beslut 2018-07-06, dnr 535-3476-2018, angående anmälan om vattenverksamhet för förlängning av befintlig brygga på fastigheterna X och Y i Tanums kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet, dvs. ändrar inte länsstyrelsens beslut.

Dok.Id 406865

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1070 462 28 Vänersborg	Hamngatan 6	0521-27 02 00 E-post: mmd.vanersborg@dom.se www.vanersborgstingsratt.domstol.se	0521-27 02 80	måndag – fredag 08:00–16:00

BAKGRUND

Anmälan om vattenverksamhet inkom till Länsstyrelsen i Västra Götalands län den 29 januari 2018. Anmälan avser utökning av befintlig brygga på fastigheterna X och Y i Tanums kommun. Länsstyrelsen beslutade den 6 juli 2018 att förelägga Fjällbacka Egendomsförvaltning AB att ansöka om tillstånd hos mark- och miljödomstolen för den anmälda vattenverksamheten

YRKANDEN M.M.

Fjällbacka Egendomsförvaltning AB har yrkat att mark- och miljödomstolen upphäver länsstyrelsens beslut. De har härvid anfört följande till utveckling av sin talan.

I föreliggande fall har ägaren till en grannfastighet anfört att användningen av den fastigheten kan komma att påverkas av den tänkta åtgärden. Detta innebär dock inte att länsstyrelsen måste förelägga om tillståndsplikt.

Länsstyrelsen anger i beslutsskälerna att den anmälda åtgärden skulle kunna påverka bryggan på Z genom att begränsa framtida nyttjanden och tillgång till vattenområdet. Någon närmare utredning eller förklaring till denna slutsats redovisas inte och det är oklart hur länsstyrelsen kommit fram till den.

Som Fjällbacka Egendomsförvaltning AB anfört vid länsstyrelsen kommer förlängningen av den aktuella bryggan att ske inom bolagets fastigheter/vattenområde. Några båtplatser kommer inte att anordnas utanför det området. Nuvarande båtplats norr om vattenområdet kommer att tas bort. Det vattenområde som makarna Borre disponerar eller ianspråktagit för åtkomst till sin brygga påverkas inte av åtgärden och är redan för närvarande begränsat genom pålar eller liknande i gränsen mot Fjällbacka Egendomsförvaltning AB:s vattenområde.

Det finns ingenting som talar för att några begränsningar i framtida nyttjanden eller tillgång till vattenområdet, inom Z, kommer uppstå. Inte ens under byggtiden kommer nyttjandet av grannfastigheten med dess vattenområde att påverkas. Utförandet av det den planerade förlängningen av bryggan kommer nämli-

gen utgå från en arbetspråm som transporteras in mot arbetsområdet västerifrån utan att beröra vattnet norr om fastigheten. Den anmälda vattenverksamheten kommer alltså inte ha mer än försumbar påverkan på närliggande fastigheter.

Även om det skulle föreligga en risk att vattenverksamheten ger upphov till olägenheter för enskilda intressen gör det, i alla händelser, inte att den nödvändigtvis måste tillståndsprövas. De exempel som ges i förarbetena till miljöbalken när det gäller påverkan på närliggande fastigheter och tvister med berörda sakägare handlar om särskild tvångsrätt, ersättning eller inlösen. Det har i detta fall inte väckts något ersättningsanspråk och någon faktisk påverkan på enskilda intressen som inte kan hanteras inom ramen för länsstyrelsens handläggning bedöms inte kunna uppkomma.

Länsstyrelsen har också möjlighet att i sin handläggning begära in de uppgifter som behövs för att bedöma om det krävs några skyddsåtgärder och kan förelägga om rättelse eller försiktighetsmått. Genom anmälningsförfarandet säkerställs att tillsynsmyndigheten får tillräckligt underlag för att kunna bedöma vilka eventuella åtgärder som behöver vidtas med anledning av verksamheten.

Ett sådant förfaringsätt skulle vara mera ändamålsenligt och det kan starkt ifrågasättas att vattenverksamhet av den typ som här är fråga om underställs tillståndsprövning av mark- och miljödomstolen.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Målet handläggs enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden. Handläggningen är i huvudsak skriftlig. Mark- och miljödomstolens uppgift är att gå igenom materialet för att se om länsstyrelsens avgörande är riktigt.

Den planerade bryggan om 10x14 m kommer att ianspråkta en inte obetydlig del av det redan trånga lokala vattenområdet söder om fastigheten Z. Emellertid gäller att anmäld tillbyggnad kommer att utföras helt inom anmälarens

fastigheter X och Y och att vattenvägen söderut redan är av-stängd till följd av befintlig gästhamnsbrygga. Eventuell båttrafik till och från fastigheten Z måste således gå norrut. Varken denna trafik eller eventuell utbyggnad av bryggan på fastigheten Z torde påverkas av den anmälda bryggutbyggnaden. Den anmälda vattenverksamheten kan vid sådana förhållanden inte anses hindra ägarna till fastigheten Z att fysiskt nyttja sitt vattenområde på sätt som gör att anmälan inte kan godtas. Mark- och miljödomstolen går således en annan bedömning än länsstyrelsen vad gäller verksamhetens fysiska påverkan.

Syftet med planerad brygga är att utöka befintlig café- och restaurangverksamhet. Då bryggan kommer att placeras i direkt anslutning till fastigheten Z kan den utökade näringsverksamheten komma att förorsaka påtagligt ökade störningar i form av främst buller för fastigheten Z. Näringsverksamheten utgör en följdverksamhet till den anmälda vattenverksamheten. De störningar som kan följa med den utökade näringsverksamheten blir inte föremål för prövning inom ramen för ett anmälningsärende. Det föreligger därför skäl att på denna grund förelägga Fjällbacka Egendomsförvaltning AB ska söka tillstånd för planerad brygga. Överklagandet ska därför avslås

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 10 september 2018

Göran Stenman

Roger Ödmark

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Göran Stenman, ordförande, och tekniska rådet Roger Ödmark. Föredragande har varit beredningsjuristen Sandra Persson.